

Rada Naukowa

Dr n. med. Andrzej Basiński
Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Akademia Medyczna w Gdańsku

Prof. dr hab. n. med. Teofan M. Domżał
Klinika Neurologiczna, Centralny Szpital Kliniczny, Wojskowa Akademia Medyczna w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Garstka
Zakład Anestezjologii i Leczenia Bólu, Instytut Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Akademia Medyczna w Poznaniu

Dr n. med. Maciej Hilgier
Oddział Badania Bólu i Terapii Paliatywnej, Centrum Onkologii, Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Marek Kowalczyk
Zakład Farmakologii i Toksykologii, Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Marian Kuś
Emerytowany profesor Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kübler
Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Akademia Medyczna we Wrocławiu

Doc. dr hab. Andrzej W. Lipkowski
Pracownia Neuropeptydów, Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej, Polska Akademia Nauk w Warszawie

Prof. dr hab. n. med. Jacek Łuczak
Klinika Opieki Paliatywnej, Anestezjologii i Intensywnej Terapii Onkologicznej, Katedra Onkologii, Akademia Medyczna w Poznaniu

Dr Halina Machelska
Klinik für Anaesthesiologie und Operative Intensivmedizin, Klinikum Benjamin Franklin, Freie Universität Berlin, Niemcy

Prof. dr hab. n. med. Ryszard Przewłocki
Zakład Neurofarmakologii Molekularnej, Instytut Farmakologii, Polska Akademia Nauk w Krakowie

Prof. dr hab. n. med. Antoni Prusiński
Katedra i Klinika Neurologii, Akademia Medyczna w Łodzi

Prof. dr hab. n. med. Henryk I. Trzeciak
Zakład Farmakologii, Śląska Akademia Medyczna w Katowicach

Doc. dr hab. n. med. Jerzy Wordliczek
Zakład Badania i Leczenia Bólu, Katedra Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Collegium Medicum, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Redakcja

Dr n. med. Jan Dobrogowski
Dr Joanna Mika - sekretarz redakcji
Prof. dr hab. Barbara Przewłocka - redaktor naczelny
Doc. dr hab. n. med. Andrzej Szczudlik

Współpraca

Dr n. med. Jadwiga Pyszkowska
Dr Kazimierz Sedlak
Mgr Tomasz Włoch

Spis treści

OD REDAKCJI

1

PRACE POGLĄDOWE I PRZEGLĄDOWE

Nowo opisane zespoły bólów głowy i twarzy
New-described headache and facial pain syndromes

6

Antoni Prusiński

Neurologiczne zespoły bólowe wieku podeszłego
Neurological pain syndromes in old people

12

Teofan M. Domżał

Znaczenie czynnika uwalniającego hormon
kortykotropowy w bólu i w mechanizmach
przeciwbólowych

17

The role of corticotropin-releasing factor in pain
and analgesia

William R. Lariviere, Ronald Melzack

ARTYKUŁY SPECJALNE

Problemy polskiej terminologii medycznej

29

Jan Doroszewski

PRACE ORYGINALNE

Śródskórna igłowa stymulacja elektryczna
– alternatywna do TENS metoda postępowania
w rwie kulszowej

32

Percutaneous electrical nerve stimulation:
an alternative to TENS in the management
of sciatica

El-sayed A. Ghoname, Paul F. White, Hesham E. Ahmed,
Mohamed A. Hamza, William F. Craig, Carl E. Noe

Nalokson podawany doustnie zmniejsza zaparcia
wywołane stosowaniem opioidów

40

Oral naloxone reverses opioid-associated constipation

Winfried Meissner, Uta Schmidt, Michael Hartmann, Roland Kath,
Konrad Reinhart

Wydawca

Rehabilitacja Medyczna
30-203 Kraków
ul. Gontyna 10/1
tel.: (0-12) 427-23-94, (604) 489-676
tel./fax: (0-12) 641-67-49

We współpracy

z Instytutem Farmakologii Polskiej Akademii Nauk
w Krakowie

Organizacje i instytucje wspierające wydawanie czasopisma

International Association for the Study of Pain

Adres redakcji

Instytut Farmakologii PAN
31-343 Kraków
ul. Smętna 12
tel.: (0-12) 637-40-22 wew. 398 lub 328
fax: (0-12) 637-45-00
e-mail: bol@rabbit.if-pan.krakow.pl

Dział reklamy

Katarzyna Koryga
(0-12) 641-67-49

Dział prenumerat i dystrybucji

Joanna Grochowska
(0-12) 641-67-49

Projekt graficzny

Siódme Niebo s.c.

Skład

ZINEL s.c., Kraków

Druk

Technet, Kraków

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności
za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Poglądy i opinie przedstawiane w publikowanych
artykułach niekoniecznie są zgodne z poglądami wydawcy,
redaktorów i opiniami specjalistów wchodzących w skład
Rady Naukowej. Redakcja i wydawca nie biorą odpowie-
dzialności za skutki działań podejmowanych w oparciu
o publikowane materiały. Czytelnik powinien zweryfikować
uzyskaną wiedzę z informacjami zamieszczonymi w innej
literaturze fachowej oraz zaleceniami producentów leków
i sprzętu medycznego.

Niedozwolone jest reprodukowanie bez zgody wydawcy
jakichkolwiek materiałów zawartych w czasopiśmie Ból.

Copyright & translation copyright by Rehabilitacja
Medyczna

Badanie zmian wrażliwości nocyceptywnej
po termicznym uszkodzeniu nerwu kulszowego
u szczura

Changes in nociceptive sensitivity after thermal lesion
of sciatic nerve in the rat

Joanna Mika, Anna Muszyńska, Magdalena Kocot, Barbara Przewłocka,
Jan Dobrogowski

PROCEDURY TERAPEUTYCZNE

Kliniczne zastosowanie termolezji w przewlekłych
zespołach bólowych

Clinical application of radiofrequency lesions
in chronic pain

Jan Dobrogowski

OMÓWIENIE BADAŃ NAUKOWYCH

Dożylne podanie dekstrometofanu przed operacją zmniejsza
zapotrzebowanie na morfinę w okresie pooperacyjnym

Efektywność analgezji z wyprzedzeniem zależy od rodzaju
operacji – randomizowane badania w podwójnej ślepej próbie

Samerydyna jest bezpiecznym i skutecznym środkiem
znieczulenia podpajęczynówkowego – badania porównawcze
stosowania różnych dawek samerydyny i lidokainy do operacji
przepukliny pachwinowej

Analgetyczny efekt talidomidu w bólu związanym ze stanem
zapalnym

ZASADY PRENUMERATY 11

KALENDARIUM 56

STRONA PTBB 58

ZASADY PUBLIKOWANIA PRAC 60